

LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELU 1.10.2016 ALKAEN

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain (1301/2014) § 19 mukaista lapsiperheille suunnattua perheiden varhaista ja ennaltaehkäisevää tukemista.

Kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen, asiointiin sekä muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Kotipalvelu on tavoitteellista, suunnitelmallista ja määräaikaista yhdessä perheen ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää vanhemmuuden tukemista ja arjessa selviytymisen edistämistä. Tavoitteena on yhdessä tekemällä vahvistaa perheen omia voimavaroja.

Kuka voi saada palvelua

Lapsiperheellä on oikeus saada perheen huolenpitotehtävän turvaamiseksi välttämätön kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella.

Lapsiperheiden kotipalvelun tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon avun tarpeen kiireellisyys ja mahdollisuus saada muuta apua. Ensisijaisena kiireellisyyskriteerinä on lapsen arjen turvaaminen, kun lapsen arki ja päivän rutiinit ovat uhattuna vanhemman alentuneen toimintakyvyn vuoksi. Palvelua myönnetään perheille, joissa on alle 18-vuotias lapsi, painopisteenä ovat alle kouluikäisten lasten perheet ja vauvaperheet.

Avuntarpeen syynä voi olla esimerkiksi:

- ✓ raskauteen, synnytykseen ja vauvan hoitoon liittyvä palvelutarve
- ✓ monikkoperheeseen liittyvä avun tarve
- ✓ vanhemman uupumus tai masennus
- ✓ äkilliset elämänmuutokset (esim. onnettomuus, kuolema lähipiirissä, avioero)
- ✓ äkillinen vanhemman tai lapsen sairaus tai vamma (kotipalvelu auttaa tilapäisesti kunnes perhe saa pysyvämmän hoitomuodon järjestettyä)
- ✓ äkillisestä kriisistä tai erityistilanteesta johtuva lyhytaikainen käytännön avuntarve
- ✓ muu erityinen tarve (arvioidaan yhdessä muiden perheen kanssa työskentelevien tahojen kanssa)

Palvelua ei myönnetä esimerkiksi pelkästään seuraavan kaltaisissa tilanteissa:

- × siivouksen tarve (ilman perheen toimintakyvyn heikkenemisen syyn arviointia)
- × äkillinen lapsen sairastuminen, jos vanhemmalla on oikeus jäädä hoitamaan lasta
- × pitkäkestoinen usein toistuva lapsen hoito
- × kotona tehtävä etätö, opiskelu tai harrastus
- × parisuhteen hoitaminen tai vanhemman oman ajan saaminen

- × henkilökohtaisen avustajan tarve
- × jos palvelua voi hakea toisen lainsäädännön perusteen mukaan, mm. varhaiskasvatustilaki tai vammaispalvelulaki

Miten palvelua toteutetaan

Kotiin annettavan palvelun vastaanottamiselle tulee olla koko perheen hyväksyntä ja tarvekartoituksessa työskennellään kaikkien perheenjäsenten ja tarpeen mukaan muiden palvelutahojen kanssa.

Palvelua toteutetaan arkisin klo 8–16 välillä. Pääsääntöisesti työskennellään perheen kodissa.

Lapsiperheiden kotipalvelussa perhekeskuksessa työskentelee yksi lähihoitaja. Hän tekee palvelutarpeen arvioinnin yhdessä perhekeskuksen perheohjaajan tai sosiaalityöntekijän kanssa. Sosiaalityöntekijä tekee asiakkaan kanssa tarvittavan asiakassuunnitelman. Lisäksi sosiaalityöntekijä tekee valituskelpoisen palvelupäätöksen.

Tilapäisen palvelun kestosta ja toteutuksesta sovitaan hakijan kanssa huomioiden asiakkaan tarpeet ja työntekijän työtilanteen. Tilapäistä palvelua voidaan sopia 1-3 käyntikertaa kerrallaan ja palvelu kestää korkeintaan yhden kuukauden ajan.

Tilapäisen palvelutarpeen toistuessa 3-4 kertaa vuodessa, tehdään palvelutarpeen arviointi yhteistyössä perheohjaajan tai sosiaalityöntekijän kanssa perheen säännöllisen tarpeen arvioimiseksi sekä muiden palvelutarpeiden kartoittamiseksi.

Pitkäkestoista ja säännöllistä palvelua lapsiperheiden kotipalvelu on silloin, kun asiakas saa palvelua vähintään kerran viikossa yli kuukauden ajan. Lisäksi palvelusta sekä sen tavoitteista on tehty asiakassuunnitelma, jossa määritellään mm. työskentelyn tavoitteet ja työskentelytapa. Pitkäkestoisen palvelun kesto voi olla noin 3 kuukautta. Kesto määräytyy aina yksilöllisesti.

Keskimäärin käyntejä asiakasperheessä on 1 kertaa/viikko, pääsääntöisesti korkeintaan 3-4 tuntia/käynti.

Kotipalvelu ei sisällä kotisairaanhoidoa.

Mitä palvelu maksaa

Kotipalvelusta voidaan periä asiakasmaksu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) mukaisesti. Perusturvalautakunta on 19.1.2017 § 7 päättänyt, että lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta.

Miten palvelua haetaan?

Ota yhteyttä sosiaalityöntekijään perhekeskuksessa. Puhelinnumero löytyy kaupungin kotisivulla, tai soita kaupungin puhelinvaihteen kautta 019 289 2000.

Palvelusta voi tiedustella myös esim. asioidessa perhekeskuksen muiden työntekijöiden kanssa. Heidän yhteystietonsa löytyvät myös kaupungin kotisivulta.

Lisätietoa:

- Lapsiperheiden kotipalvelu
<https://www.thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut/sosiaalipalvelut/kotipalvelu>
- Palvelutarpeen arviointi
<https://www.thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut/sosiaalipalvelut/palvelutarpeen-arviointi-ja-asiakkuus/palvelutarpeen-arviointi>
- Asiakassuunnitelma
<https://www.thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut/sosiaalipalvelut/palvelutarpeen-arviointi-ja-asiakkuus/asiakassuunnitelma>

Kun otat yhteyttä hakeaksesi kotipalvelua, on hyvä varautua keskustelemaan mm. seuraavista asioista:

- Perheen tilanne: Lasten iät. Ovatko vanhemmat kotona vai työelämässä? Oleelliset lasten ja vanhempien terveyteen ja vointiin liittyvät seikat. Jakautuuko vastuu arjesta tasapuolisesti perheessä? Muut perheen tilanteeseen liittyvät erityiset asiat.
- Kotipalvelun hakemisen syy: Mitä kuormittavia seikkoja perheenne tilanteeseen liittyy tällä hetkellä? Oletteko saaneet apua muiden palveluiden kautta?
- Perheen omat tukiverkostot: Mitä verkostoja perheellä itsellään on (esimerkiksi isovanhemmat, muut sukulaiset tai aikuiset)? Missä määrin heistä on apua?
- Kotipalvelun sisältö ja määrä: Millaista apua toivotte saavanne kotipalvelun kautta (lastenhoito, kodinhoito, ruuanlaitto)? Millaisia kotipalvelun tuntimääriä arvioitte perheenne tarvitsevan (esimerkiksi kuinka monta tuntia/viikko)?
- Erityiset asiat, jotka on syytä huomioida kotipalvelua järjestettäessä: Onko lapsillanne erityistarpeita, jotka työntekijän olisi syytä ottaa huomioon? Miten perheenne aikataulut vaikuttavat kotipalvelun käyntiaikojen suunnitteluun?